ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук МАУП _____ Яна РАЄВСЬКА 21 серпня 2026 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри психології Протокол № 1 від «27» серпня 2026 р. Завідувач кафедри _____ Яна РАЄВСЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ У ПСИХОЛОГІЇ»

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Освітньо-наукова програма:	Психологія

Київ – МАУП – 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Сучасні парадигми та міждисциплінарність у психології
Шифр і назва спеціальності	С4 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК6)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 10 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 60 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	диференційований залік (двокомпонентний: проєкт міждисциплінарного дослідження та його захист у симуляції наукового круглого столу)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові керівника практики	Расвська Яна Миколаївна
Науковий ступінь	Доктор психологічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
Дисципліни, які викладає НПП	Методологія та дизайн наукових досліджень у психології Сучасні парадигми та міждисциплінарність у психології
Напрями наукових досліджень	Супервізія, психологічне консультування, психологія соціальної роботи, психологія міжпрофесійної взаємодії, когнітивно-поведінкова терапія, арт-терапія при роботі з травмою.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3802-2304 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218830781 Web of Science Researcher ID C-8527-2019 Google Scholar Citations:https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=bsfNHk0AAAAJ
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi.html
E-mail	raewskaya@ukr.net

Контактний телефон	+380966680958
Телефон кафедри	+380 (44) 494 47 54
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	raewskaya@ukr.net,

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Сучасні парадигми та міждисциплінарність у психології» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОК6) освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності С4 «Психологія» і вивчається у ІІ семестрі першого року навчання. Курс формує в аспірантів цілісне уявлення про сучасний стан психологічної науки як мультипарадигмальної системи знання, про логіку зміни наукових парадигм, а також про принципи, рівні та форми міждисциплінарної інтеграції психології з нейронауками, когнітивними, соціальними та цифровими науками. Провідним форматом опанування практичної складової є симуляція професійних ситуацій дослідника: робота міждисциплінарної дослідницької команди над спільним проєктом із розподілом ролей та науковий круглий стіл з міждисциплінарної проблеми. Дисципліна створює методологічне підґрунтя для визначення парадигмальної позиції власного дисертаційного дослідження, обґрунтування його новизни та розроблення міждисциплінарних доказових моделей у сфері психології, посідає ключове місце у формуванні методологічної культури дослідника й безпосередньо готує аспіранта до виконання наукової складової програми.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: парадигмальна структура сучасного психологічного знання, закономірності його розвитку та інтеграції, форми й механізми міждисциплінарної взаємодії психології з суміжними науками, а також методологічні засади побудови міждисциплінарних досліджень.

Мета курсу: сформувати в аспірантів передові концептуальні та методологічні знання про сучасні парадигми психології й міждисциплінарність як стратегію наукового пошуку та виробити вміння критично аналізувати парадигмальні засади психологічних теорій, визначати й обґрунтовувати парадигмальну та міждисциплінарну позицію власного дослідження, а також проєктувати міждисциплінарне дослідження у співпраці з фахівцями суміжних галузей.

Завдання навчальної дисципліни:

– сформувати систему знань про поняття «наукова парадигма», логіку наукових революцій та парадигмальний статус психології;

– навчити розрізняти класичний, некласичний і постнекласичний типи наукової раціональності та відповідні їм дослідницькі парадигми у психології;

– виробити вміння здійснювати критичний порівняльний аналіз природничо-наукової та гуманітарної парадигм, позитивістських, конструктивістських і феноменологічних підходів;

– сформувати розуміння сутності мульти-, між- та трансдисциплінарності й рівнів інтеграції психологічного знання;

– розвинути здатність проєктувати міждисциплінарні дослідження психологічних феноменів в умовах криз, соціальних трансформацій та невизначеності на засадах доказовості й відкритої науки;

– сформувати вміння узгоджувати понятійний апарат між дисциплінами та працювати у складі міждисциплінарної дослідницької команди з розподілом ролей і відповідальності;

– сформувати вміння визначати, аргументувати й публічно обстоювати парадигмальні та методологічні засади власного дисертаційного дослідження перед фахівцями суміжних галузей.

Пререквізити навчальної дисципліни: ОК2 «Філософія науки та сучасні наукові парадигми», ОК3 «Методологія і дизайн наукових досліджень у психології», ОК4 «Сучасні дослідницькі стратегії у психології: кількісні, якісні та змішані методи», а також знання з методології та історії психології, здобуті на попередніх рівнях вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: ОК7 «Психологія криз, стійкості та соціальних трансформацій», ОК9 «Грантовий менеджмент, академічне письмо та наукова комунікація», ОК10 «Цифрові технології, штучний інтелект та аналіз даних у психологічних дослідженнях», наукова складова освітньо-наукової програми (підготовка дисертаційного дослідження та наукових публікацій), формування наскрізного портфоліо здобувача.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК9. Здатність здійснювати міждисциплінарне дослідження психологічних феноменів в умовах криз, соціальних трансформацій та невизначеності, розробляти практико-орієнтовані моделі психологічної підтримки й стійкості на основі доказових підходів.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології. ПРН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. ПРН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів. ПРН12. Розробляти та впроваджувати міждисциплінарні та

	доказові моделі психологічної допомоги, психологічного супроводу й підтримки психічного здоров'я в умовах криз, соціальних трансформацій та високого рівня суспільної невизначеності.

Зміст навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю – диференційований залік з обов'язковою усною складовою (публічний захист створеного продукту).

Методи навчання: проблемна та оглядова лекція, лекція-дискусія; семінар-дискусія, науковий колоквіум; симуляційне навчання (симуляція роботи міждисциплінарної дослідницької команди та наукового круглого столу); аналіз наукових джерел та кейсів; порівняльний аналіз парадигм; навчальні дебати; проєктно-дослідницький метод; методи розвитку критичного й дослідницького мислення; взаємне рецензування дослідницьких концепцій; підготовка й публічний захист аналітичних оглядів і проєктів; інтерактивні методи (мозковий штурм, дебати, синтез думок).

Методи оцінювання: усний контроль (опитування, доповідь, участь у науковій дискусії); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, проєкт міждисциплінарного дослідження); тестовий контроль (модульні контрольні роботи); оцінювання симуляційних завдань за аналітичною рубрикою зі структурованим зворотним зв'язком за чек-листом; презентація й публічний захист індивідуального науково-дослідного завдання у форматі наукового круглого столу; самоконтроль і взаємооцінювання.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Парадигмальний вимір сучасної психології				
Тема 1.	Поняття наукової парадигми. Концепція Т. Куна та структура наукових революцій. Парадигмальний статус психології.	2	3	8
Тема 2.	Мультипарадигмальність психологічного знання. Класичний, некласичний та постнекласичний типи наукової раціональності.	1	2	7
Тема 3.	Природничо-наукова та гуманітарна парадигми у психології. Позитивізм, постпозитивізм, конструктивізм і соціальний конструкціонізм.	1	3	8
Тема 4.	Провідні дослідницькі парадигми сучасної психології: культурно-історична, когнітивна, еволюційна, екзистенційно-феноменологічна, нейронаукова.	2	2	7
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Міждисциплінарність та інтеграція психологічного знання				
Тема 5.	Мульти-, між- та трансдисциплінарність: сутність понять, рівні та механізми інтеграції наукового знання.	1	2	7

Тема 6.	Психологія на межі наук: нейронауки, когнітивні та соціальні науки, штучний інтелект і науки про дані. Робота міждисциплінарної дослідницької команди*	1	3	8
Тема 7.	Інтеграція методів у психології: змішані дослідницькі дизайни, доказовий підхід, відкрита наука та відтворюваність результатів.	1	2	7
Тема 8.	Міждисциплінарні дослідження психологічних феноменів в умовах криз, соціальних трансформацій та невизначеності. Формування й захист дослідницької позиції аспіранта*	1	3	8
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**10**	**20**	**60**

*** – теми, практичні (семінарські) заняття з яких проводяться у симуляційному форматі:** симуляція роботи міждисциплінарної дослідницької команди над спільним проєктом із розподілом ролей – психолог, соціолог, фахівець з охорони здоров`я, аналітик даних (тема 6); симуляція наукового круглого столу з міждисциплінарної проблеми, під час якого здобувач представляє й обстоює власний проєкт перед фахівцями суміжних галузей (тема 8). Симуляційні заняття супроводжуються структурованим зворотним зв'язком за чек-листом, взаємним рецензуванням і письмовим рефлексивним звітом.

Самостійна робота (60 год.) є провідною формою навчальної діяльності аспіранта й забезпечує поглиблене опанування дисципліни та формування дослідницьких умінь. Основними видами самостійної роботи є: опрацювання лекційного матеріалу й рекомендованих джерел (у т. ч. англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science); анотування та конспектування першоджерел; підготовка до практичних (семінарських) і симуляційних занять; написання есе й аналітичних оглядів; поетапне розроблення проєкту міждисциплінарного дослідження; виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ); підготовка до модульних контрольних робіт і диференційованого заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Опрацювання концепції Т. Куна; анотування першоджерела; порівняльна таблиця моделей розвитку науки.	8	Конспект, таблиця
Тема 2	Опрацювання типів наукової раціональності; співвіднесення психологічних напрямів із типами раціональності.	7	Схема, усне опитування
Тема 3	Есе «Пояснення чи розуміння?»; аналіз епістемологічних припущень емпіричної статті.	8	Есе, обговорення
Тема 4	Побудова матриці зіставлення парадигм; вибір парадигми власного дослідження.	7	Матриця
Тема 5	Добір прикладів мульти-, між- і трансдисциплінарних досліджень; ескіз міждисциплінарної рамки; глосарій суміжних	7	Повідомлення, глосарій

	понять.		
Тема 6	Аналітичне повідомлення про суміжний напрям; підготовка до роботи в ролі учасника міждисциплінарної команди.	8	Презентація
Тема 7	Ескіз змішаного дизайну; чек-лист відкритої науки.	7	Проєкт дизайну
Тема 8	Підготовка й оформлення проєкту міждисциплінарного дослідження та матеріалів до круглого столу (ІНДЗ).	8	Захист ІНДЗ
Разом		**60**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – проєкт міждисциплінарного дослідження психологічної проблеми, обраної здобувачем і пов'язаної з темою дисертації (орієнтовний обсяг 12–15 сторінок; 15–20 джерел, з них не менше 5 англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science, зокрема з суміжних галузей). Мета – сформувати вміння визначати та обґрунтовувати парадигмальну й міждисциплінарну позицію власного дослідження та проєктувати його у співпраці з фахівцями інших галузей.

Рекомендована структура: вступ (проблема, мета, завдання, актуальність міждисциплінарного розгляду); аналітичний огляд парадигмальних підходів до проблеми та критичне зіставлення позицій; обґрунтування добору дисциплін-учасниць і рівня інтеграції (мульти-, між- або трансдисциплінарний); узгоджений глосарій ключових понять із зазначенням відмінностей у їх тлумаченні в різних дисциплінах; дизайн дослідження та схема інтеграції даних; склад дослідницької команди, розподіл ролей, компетенцій і відповідальності; ресурси, орієнтовні терміни та ризики реалізації; очікувані результати й наукова новизна; авторська методологічна позиція; список використаних джерел за чинними вимогами.

ІНДЗ виконується протягом семестру, публічно захищається під час диференційованого заліку у форматі симуляції наукового круглого столу та долучається до наскрізного портфоліо аспіранта.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії, обладнані мультимедійним проєктором, інтерактивними панелями й комп'ютерами; приміщення для проведення симуляційних занять, групової роботи та наукових круглих столів; комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії та доступ до передплачених наукометричних баз (Scopus, Web of Science, APA PsycNet) і повнотекстових ресурсів. Використовується офіційний сайт МАУП (http://maup.com.ua), система дистанційного навчання Академії (Moodle), програмне забезпечення для роботи з науковими джерелами й даними, статистичні пакети (SPSS, R, JASP), платформи відкритої науки (OSF), інструменти спільної роботи над документами та онлайн-платформи для відеокомунікації (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams).

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) і симуляційних занять і має на меті систематичну перевірку розуміння й засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосовувати знання під час виконання дослідницьких

завдань. Формами поточного контролю є: усна доповідь та участь у науковій дискусії; аналіз наукових джерел і кейсів; участь у навчальних дебатах; виконання симуляційних завдань; підготовка тез і конспектів наукових текстів; поетапне розроблення проєкту міждисциплінарного дослідження; взаємне рецензування концепцій; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення); письмовий контроль (аналітичний огляд, есе, письмовий виклад матеріалу); тестовий контроль; оцінювання симуляційних завдань за аналітичною рубрикою; структурований зворотний зв'язок за чек-листом та взаємооцінювання; презентація результатів самостійної роботи; спостереження; проблемні ситуації.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі диференційованого заліку з обов'язковою усною складовою. Залік є двокомпонентним: перший компонент – проєкт міждисциплінарного дослідження (перевіряє здатність обґрунтувати міждисциплінарну інтеграцію, узгодити понятійний апарат і спроєктувати реалістичне дослідження); другий компонент – захист проєкту у симуляції наукового круглого столу перед фахівцями суміжних галузей із відповідями на запитання та зауваження (перевіряє здатність вести міждисциплінарну наукову комунікацію). Практична частина оцінюється за аналітичною рубрикою з описаними рівнями досягнення, оприлюдненою до початку вивчення дисципліни. Здобувач допускається до заліку за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Дисципліна вважається зарахованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Підсумковий контроль	Разом
Робота на практичних (семінарських) і симуляційних заняттях та самостійна робота	15	15	–	30
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Диференційований залік (ІНДЗ): проєкт міждисциплінарного дослідження – 24 б.; захист проєкту у симуляції наукового круглого столу – 16 б.	–	–	40	40
Разом	**30**	**30**	**40**	**100**

Розподіл балів. Розділ передбачає накопичення балів окремо за поточну діяльність (до 60 балів: 30 – модульні контрольні роботи, 30 – робота на заняттях і самостійна робота) та за двокомпонентний диференційований залік (до 40 балів, з них 60 % – проєкт міждисциплінарного дослідження, 40 % – його захист у симуляції наукового круглого столу). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається зарахованою, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81

%; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Зазначені оцінки переводяться в рейтингові бали таким чином: A – 14–15 балів; B – 13 балів; C – 12 балів; D – 11 балів; E – 9–10 балів; FX – менше 9 балів.

Критерії оцінювання диференційованого заліку (ІНДЗ). Оцінюються: обґрунтованість міждисциплінарної інтеграції (доцільність залучення саме цих дисциплін і рівня інтеграції); узгодженість понятійного апарату між дисциплінами; реалістичність проєкту (ресурси, компетенції команди, терміни, доступність даних); парадигмальна визначеність і методологічна коректність дизайну; повнота й актуальність джерел, зокрема з суміжних галузей; здатність представити проєкт мовою, зрозумілою фахівцям інших дисциплін, і аргументовано відповісти на їхні заперечення; дотримання академічної доброчесності й правил оформлення.

Кількість балів	Критерії оцінювання
40–36	Відмінний рівень. Потребу в міждисциплінарному розгляді доведено: показано, які саме питання не можуть бути розв'язані в межах однієї дисципліни. Добір дисциплін-учасниць і рівень інтеграції обґрунтовано; інтеграція є змістовою, а не декларативною. Глосарій ключових понять узгоджено, розбіжності у їх тлумаченні різними дисциплінами виявлено й розв'язано. Дизайн і схема інтеграції даних методологічно коректні; парадигмальну позицію визначено чітко. Проєкт реалістичний: склад команди, ролі, ресурси й терміни співвіднесені із завданнями, ризики передбачено. Під час круглого столу здобувач викладає проєкт зрозуміло для фахівців суміжних галузей, аргументовано відповідає на всі заперечення та конструктивно інтегрує зауваження.
35–28	Добрий рівень. Потребу в міждисциплінарному розгляді обґрунтовано, проте аргументація місцями загальна. Дисципліни-учасниці визначено, однак роль окремих із них у проєкті окреслено нечітко. Понятійний апарат переважно узгоджено, окремі терміни вживаються без урахування відмінностей у їх тлумаченні. Дизайн коректний, схема інтеграції даних потребує уточнення. Проєкт загалом реалістичний, але ресурси або терміни оцінено оптимістично. Під час захисту здобувач подекуди послуговується вузькофаховою термінологією без пояснення; відповіді надано на більшість зауважень.
27–24	Задовільний рівень. Міждисциплінарність заявлено формально: залучення суміжних дисциплін не обґрунтовано, наявна псевдоінтеграція (механічне поєднання без спільного дослідницького питання). Понятійний апарат неузгоджений; ті самі терміни вживаються в різних значеннях. Дизайн має істотні методологічні недоліки; схема інтеграції даних відсутня. Проєкт нереалістичний щодо ресурсів, компетенцій команди або термінів. Під час захисту виклад незрозумілий для фахівців інших галузей; відповіді надано лише на частину зауважень.
23–0	Незадовільний рівень. Проєкт не розроблено або він не є міждисциплінарним. Парадигмальну позицію не визначено; понятійний апарат не опрацьовано. Дизайн і схема інтеграції даних відсутні. Склад команди, ролі та ресурси не окреслено. Захист не проведено або здобувач не може пояснити логіку проєкту та відповісти на запитання. Виявлено порушення академічної доброчесності.

Розподіл балів у межах компонентів заліку. Проєкт міждисциплінарного дослідження (до 24 балів): обґрунтованість міждисциплінарної інтеграції – до 8 балів;

узгодженість понятійного апарату між дисциплінами – до 6 балів; реалістичність проєкту (команда, ресурси, терміни, ризики) – до 6 балів; парадигмальна визначеність і методологічна коректність дизайну – до 4 балів. Захист проєкту у симуляції наукового круглого столу (до 16 балів): здатність представити проєкт мовою, зрозумілою фахівцям суміжних галузей, – до 6 балів; аргументованість відповідей на заперечення з позицій інших дисциплін – до 5 балів; здатність вести наукову дискусію та конструктивно інтегрувати зауваження – до 3 балів; структурованість виступу й дотримання регламенту – до 2 балів.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у наукових конференціях, наукових семінарах, підготовку публікацій за тематикою дисципліни, зокрема у співавторстві з представниками суміжних галузей, здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі роботи (аналітичні огляди, есе, проєкти, презентації, тези) мають бути оригінальними та авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Особлива увага приділяється коректному цитуванню першоджерел філософії та методології науки (неприпустимим є посилання на класичні праці за вторинними переказами без зазначення цього) та коректному представленню положень суміжних дисциплін.

Політика щодо міждисциплінарної співпраці та авторства. Під час симуляції роботи дослідницької команди учасники узгоджують внесок кожного, порядок авторства майбутніх публікацій і права на спільно створені матеріали. Використання ідей колег, висловлених під час групової роботи чи круглого столу, у власних роботах потребує посилання або згоди автора ідеї. Здобувач несе відповідальність за коректність викладу

положень суміжних дисциплін: у разі сумніву слід звірятися з фаховими джерелами відповідної галузі, а не спиратися на узагальнені уявлення.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування занять є обов'язковим. З огляду на дискусійний і груповий характер занять систематична участь є необхідною умовою формування дослідницьких умінь. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб; пропущене симуляційне заняття відпрацьовується в індивідуальному порядку.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика щодо наукової дискусії. Дисципліна передбачає обговорення конкуруючих парадигмальних позицій, зокрема під час навчальних дебатів. Критика стосується аргументів і теоретичних положень, а не особи опонента. Здобувач має право обстоювати позицію, відмінну від позиції викладача, за умови її аргументованості; така незгода не впливає на оцінку. Оцінюється якість аргументації, а не збіг висновків із поглядами викладача.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання цифрових інструментів і генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб пошуку й опрацювання інформації, зокрема для попереднього ознайомлення з термінологією суміжних галузей, за умови прозорого декларування такого використання, критичної перевірки результатів і збереження авторства та відповідальності здобувача за поданий матеріал. Неприпустимим є подання згенерованого огляду парадигмальних підходів як власного аналізу, а також покликання на джерела, з якими здобувач не ознайомився безпосередньо.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (формування методологічної культури науковця), Ціллю 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура» (розвиток міждисциплінарного дослідницького потенціалу) та Ціллю 17 «Партнерство заради сталого розвитку» (наукова співпраця між галузями та інституціями). Під час навчання заохочується соціальна відповідальність дослідника, врахування етичних і соціальних наслідків наукової діяльності, дотримання принципів відкритої науки, доброчесного й ощадливого використання ресурсів, інклюзивність, гендерна рівність і повага до різноманіття учасників освітнього процесу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; конспект (тексти) лекцій; методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни (окремий документ), що містять методичні рекомендації до практичних (семінарських) і симуляційних занять, методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів, вимоги та рубрики оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання й захисту проєкту, банк завдань для модульних контрольних робіт і перелік питань до диференційованого заліку; добірку першоджерел з методології науки та зразки міждисциплінарних дослідницьких проєктів; чек-листи структурованого зворотного зв'язку та регламент проведення наукового круглого столу.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Раєвська Я. М. Психологія XXI століття: інноваційні методи та інструменти : монографія. Київ : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 520 с.
2. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навчально-методичний посібник. Київ : Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.
3. Адамська З. М., Андрійчук І. П., Воронкевич О. М. та ін. Основи науково-психологічних досліджень : навчально-методичний посібник / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
4. Kuhn T. S. The Structure of Scientific Revolutions. 4th ed. Chicago : University of Chicago Press, 2012. 264 p.
5. Frodeman R., Klein J. T., Pacheco R. C. S. (eds.). The Oxford Handbook of Interdisciplinarity. 2nd ed. Oxford : Oxford University Press, 2017. 640 p.
6. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. Thousand Oaks : SAGE, 2023. 336 p.
7. Rosenberg A. Philosophy of Social Science. 6th ed. New York : Routledge, 2022. 320 p.

Додаткова література

1. Пріб Г. А., Бегеза Л. Є., Раєвська Я. М. Соціально-психологічна адаптація військовослужбовців/ветеранів: проблематика вивчення. Габітус. 2022. Вип. 35. С. 159–163. DOI: https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.35.23
2. Титаренко Т. М. Психологічне здоров'я особистості: засоби самодопомоги в умовах тривалої травматизації : монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 160 с.
3. Кокун О. М. Життєстійкість і резильєнтність людини в сучасному світі: теорія, дослідження, практика : монографія. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 214 с.
4. Ассонов Д., Хаустова О. Розвиток концепції резилієнсу в науковій літературі протягом останніх років. Психосоматична медицина та загальна практика. 2019. Т. 4, № 4.
5. Flick U. (ed.). The SAGE Handbook of Qualitative Research Design. London : SAGE, 2022. 1120 p.
6. Sternberg R. J., Pickren W. E. (eds.). The Cambridge Handbook of the Intellectual History of Psychology. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 570 p.
7. Toomela A. Psychology Today: Still in Denial, Still Outdated. Integrative Psychological and Behavioral Science. 2020. Vol. 54. P. 563–571.
8. Nosek B. A., Hardwicke T. E., Moshontz H. et al. Replicability, Robustness, and Reproducibility in Psychological Science. Annual Review of Psychology. 2022. Vol. 73. P. 719–748.
9. Field A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. 6th ed. London : SAGE, 2024. 1144 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://nbuv.gov.ua
3. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: https://plato.stanford.edu
4. Center for Open Science (OSF). URL: https://www.cos.io
5. Scopus. URL: https://www.scopus.com
6. Web of Science. URL: https://www.webofscience.com
7. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com
8. APA PsycNet. URL: https://psycnet.apa.org

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Раєвська Яна Миколаївна,
доктор психологічних наук,
професор, завідувач кафедри

(підпис)

Викладач:
Раєвська Яна Миколаївна,
доктор психологічних наук,
професор, завідувач кафедри

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри психології.
Протокол від «27» серпня 2026 р. № 1